

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రశ్నః ॥
(అశ్వమేధం - 1)

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రశ్నః ॥
(అశ్వమేధం - 1)

హరిః ఓ(4)ం ।

సాంగ్రహణ్యేష్ట్యా యజతే ।

ఇమాం జనతాగ్ం సంగృహ్ణానీతి ।

ద్వాదశారత్నీ రశనా భవతి ।

ద్వాదశ మాసాః సంవత్సరః ।

సంవత్సరమేవావరుంధే ।

మౌఙీ భవతి ।

ఊర్ధ్వే ముంజాః ।

ఊర్జమేవావరుంధే ।

చిత్రా నక్షత్రం భవతి ।

చిత్రం వా ఏతత్కర్మ ॥ 1 ॥

యదశ్వమేధః సమృద్ధ్యే ।

పుణ్యానామ దేవయజనమధ్యవస్యతి ।

పుణ్యామేవ తేన కీర్తిమభిజయతి ।

అపదాతీన్మత్స్విజః సమావహంత్యా సుబ్రహ్మణ్యాయాః ।

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యే ।

Please let us know of any errors in this text.

కేశశ్శుశ్రు వపతే |
 నఖాని నికృంతతే |
 దతో ధావతే |
 స్నాతి |
 అహతం వాసః పరిధత్తే |
 పాపమనోఽపహత్త్యై |
 వాచం యత్వోపవసతి |
 సువర్గస్య లోకస్య గుప్త్యై |
 రాత్రిం జాగరయంత ఆసతే |
 సువర్గస్య లోకస్య సమప్త్యై || 2 ||

కర్మ ధత్తే వంచ చ || 1 ||

చతుష్టయ్య ఆపో భవంతి |
 చతుశ్శఫో వా అశ్వః ప్రాజాపత్యః సమృద్ధ్యై |
 తా దిగ్భ్యః సమాభృతా భవంతి |
 దిక్షు వా ఆపః |
 అన్నం వా ఆపః |
 అద్భ్యో వా అన్నం జాయతే |
 యదేవాద్భ్యోఽన్నం జాయతే |
 తదవరుంధే |

తాసు బ్రహ్మాదనం పచతి |
 రేత ఏవ తద్దధాతి || 3 ||

చతుశ్శరావో భవతి |
 దిక్ష్యేవ ప్రతితిష్ఠతి |
 ఉభయతో రుక్మౌ భవతః |
 ఉభయత ఏవాస్మిన్రుచం దధాతి |
 ఉద్ధరతి శృతత్వాయ |
 సర్విష్వాన్భవతి మేధ్యత్వాయ |
 చత్వార ఆర్షేయాః ప్రాశ్నంతి |
 దిశామేవ జ్యోతిషి జుహోతి |
 చత్వారి హిరణ్యాని దదాతి |
 దిశామేవ జ్యోతిగ్ప్యవరుంధే || 4 ||

యదాజ్యముచ్చిష్యతే |
 తస్మిన్రశనాం న్యునత్తి |
 ప్రజాపతిర్వా ఓదనః |
 రేత ఆజ్యం |
 యదాజ్యే రశనాం న్యునత్తి |
 ప్రజాపతిమేవ రేతసా సమర్థయతి |
 దర్భమయా రశనా భవతి |
 బహు వా ఏష కుచరోమేధ్యముపగచ్ఛతి |

యదశ్వః |

పవి॒త్రం॒ వై ద॒ర్భాః || 5 ||

యద్ధ॑ర్భమ॒యీ ర॒శనా॑ భవ॒తి |

పు॒నాత్యే॒వైసం॑ |

పూ॒తమే॒నం మే॒ధ్యమా॑లభ॒తే |

అశ్వ॑స్య॒ వా ఆ॒లభ॑స్య॒ మహి॑మోద॒క్రామత్॑ |

స మ॒హర్త్వి॒జః ప్రా॑వీ॒శత్ |

తన్మ॒హర్త్వి॒జాం మ॒హర్త్వి॒క్ష్యం |

యన్మ॒హర్త్వి॒జః ప్రా॑శ్న॒ంతి |

మహి॑మా॒సమే॒వాస్మి॑ంతద్ద॒ధతి |

అశ్వ॑స్య॒ వా ఆ॒లభ॑స్య॒ రేత॒ ఉద॑క్రామత్ |

తథ్సు॒వర్ణ॑గం॒ హిర॑ణ్యమభవత్ |

యథ్సు॒వర్ణ॑గం॒ హిర॑ణ్యం దదా॒తి |

రేత॑ ఏ॒వ తద్ద॑ధాతి |

ఓద॑నే దదా॒తి |

రేతో॑ వా ఓద॑నః |

రేతో॑ హిర॑ణ్యం |

రేత॑సై॒వాస్మి॒నేతో॑ దధా॒తి || 6 ||

దధా॒తి రు॒ందే ద॒ర్భా అ॑భవ॒ష్టట్ట॑ || 2 ||

యో వై బ్రహ్మణే దేవేభ్యః ప్రజాపతయేఽప్రతిప్రోచ్యాశ్వం మేధ్యం బధ్నాతి |

ఆ దేవతాభ్యో వృశ్చ్యతే |

పాపీయాన్భవతి |

యః ప్రతిప్రోచ్య |

న దేవతాభ్య ఆవృశ్చ్యతే |

వసీయాన్భవతి |

యదాహ |

బ్రహ్మన్నశ్వం మేధ్యం భంధ్వామి దేవేభ్యః ప్రజాపతయే తేన రాధ్యాసమితి |

బ్రహ్మ వై బ్రహ్మ |

బ్రహ్మణ ఏవ దేవేభ్యః ప్రజాపతయే ప్రతిప్రోచ్యాశ్వం మేధ్యం బధ్నాతి || 7 ||

న దేవతాభ్య ఆవృశ్చ్యతే |

వసీయాన్భవతి |

దేవస్య త్వా నవితుః ప్రసవ ఇతి రశనామాదత్తే ప్రసూత్యై |

అశ్వినోర్బాహుభ్యామిత్యాహ |

అశ్వినౌ హి దేవానామధ్వరూ ఆస్తాం |

పూష్ణో హస్తాభ్యామిత్యాహ యత్యై |

వ్యృద్ధం వా ఏతద్యజ్ఞస్య |

యదయజుష్కేణ క్రియతే |

ఇమామగృభ్ణన్రశనామృతస్యేత్యధివదతి యజుష్కృత్యై |

యజ్ఞస్య సమృద్ధ్యై || 8 ||

తదా॑హుః |

ద్వాద॑శార॒త్నీ ర॒శనా క॑ర్త॒వ్యా(3) త్రయో॑దశార॒త్నీ(3)రి॒తి |

ఋష॑భో వా ఏ॒ష ఋ॒తూనాం |

యథ్సం॑వథ్స॒రః |

తస్య॑ త్రయోద॒శో మాసో॑ వి॒ష్టపం॑ |

ఋష॑భ ఏ॒ష య॒జ్ఞానాం |

యద॑శ్వమే॒ధః |

యథా॑ వా ఋష॑భస్య॒ విష్టపం॑ |

ఏవ॑మే॒తస్య॒ విష్టపం॑ |

త్రయో॑దశమ॒రత్నీగ్ం ర॒శనాయా॑ముపాద॒ధాతి॑ || 9 ||

యథ॑ర్షభస్య॒ విష్టపగ్ం సగ్గ్స్క॑రోతి |

తాదృ॑గే॒వ తత్ |

పూ॒ర్వ ఆయు॑షి విద॒ధేషు॑ క॒వ్యేత్యా॑హ |

ఆయు॑రే॒వాస్మింద॒ధాతి॑ |

తయా॑ దే॒వాః సుత॑మా॒భూవురి॑త్యా॒హ |

భూతి॑మే॒వోపా॑వ॒ర్తతే॑ |

ఋత॑స్య సామం॒ధ్సర॑మా॒రపం॒తీత్యా॑హ |

సత్యం॑ వా ఋతం |

సత్యే॒నైవైనం॑ఋతేనా॒రభ॑తే |

అభి॑ధా అసీ॒త్యాహ॑ || 10 ||

తస్మా॑దశ్వ॑మే॒ధయా॑జీ॒ సర్వా॑ణి॒ భూ॒తాన్య॑భిభవతి ।
 భు॑వ॒నమ॑సీ॒త్యాహ॑ ।
 భూ॒మాస॑మే॒వోఽఘ్నే॑తి ।
 య॒ంతాఽసీ॑త్యాహ ।
 య॒ంతార॑మే॒వైనం॑ కరోతి ।
 ధ॒ర్తాఽసీ॑త్యాహ ।
 ధ॒ర్తార॑మే॒వైనం॑ కరోతి ।
 సోఽగ్నిం॑ వై॒శ్వాన॑రమి॒త్యాహ॑ ।
 అ॒గ్నావే॑వైనం వై॒శ్వాన॑రే॒ జుహో॑తి ।
 సప్ర॑థసమి॒త్యాహ॑ ॥ 11 ॥

ప్ర॒జయై॑వైనం పశు॒భిః ప్ర॑థయతి ।
 స్వా॒హాకృ॑త ఇ॒త్యాహ॑ ।
 హో॑మ ఏ॒వాస్యై॑షః ।
 పృ॒థివ్యా॑మి॒త్యాహ॑ ।
 అస్యా॑మే॒వైనం॑ ప్రతి॒ష్ఠాప॑యతి ।
 య॒ంతా రా॑డ్యం॒తాఽసి॒ యమ॑నో ధ॒ర్తాఽసి॑ ధ॒రుణ॑ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 రూ॒పమే॑వాస్యై॒తస్మహి॑మానం వ్యా॒చ॑ష్టే ।
 కృ॒ష్యై త్వా క్షే॑మాయ త్వా ర॒య్యై త్వా పో॑షాయ త్వే॒త్యాహ॑ ।
 ఆశి॑షమే॒వైతా॑మాశాస్తే ।
 స్వ॒గా త్వా దే॒వేభ్య॑ ఇ॒త్యాహ॑ ।

దే॒వే॒భ్య ఏ॒వైన॑గ్గ్ స్వ॒గా క॑రోతి ।
 స్వా॒హా త్వా ప్ర॒జాప॑తయ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 ప్రా॒జాప॑త్యో వా అ॒శ్వః ।
 యస్యా ఏ॒వ దే॒వతా॑యా ఆ॒లభ్య॑తే ।
 తయై॒వైన॑గ్గ్ స॒మర్థ॑యతి ॥ 12 ॥

బ॒ద్ధాతి॑ స॒మృద్ధ్యా॑ ఉ॒పాద॑ధాత్యసీ॒త్యాహ॑
 సప్ర॑థస॒మిత్యా॑హ దే॒వేభ్య॑ ఇ॒త్యాహ॑ పంచ॒ చ ॥ 3 ॥

యః పి॒తుర॑ను॒జాయాః॑ పు॒త్రః ।
 స పు॒రస్తా॑న్నయతి ।
 యో మా॒తుర॑ను॒జాయాః॑ పు॒త్రః ।
 స పశ్చా॑న్నయతి ।
 వి॒ష్వంచ॑మే॒వాస్మాత్పా॑స్మా॒నం వి॑వృ॒హతః॑ ।
 యో అ॒ర్వంతం॑ జి॒హగ్గ్స॑తి త॒మభ్య॑మీ॒తి వ॑రుణ ఇతి శ్వా॒నం చ॑తురక్షం ప్రసా॒తి ।
 పరో॑ మ॒ర్తః ప॒రః శ్వేతి॑ శున॒శ్చతు॑రక్షస్య ప్రహా॒ంతి ।
 శ్వే॒వ వై పా॑స్మా భ్రాతృ॒వ్యః ।
 పా॒స్మాన॑మే॒వాస్య॑ భ్రాతృ॒వ్యగ్గ్ హా॑ంతి ।
 సైధ్ర॑కం ము॒సలం॑ భవతి ॥ 13 ॥

కర్మ॑ కర్మై॒వాస్మై॑ సాధయతి ।
 పౌగ్గ్శ్చ॑లే॒యో హా॑ంతి ।
 పుగ్గ్శ్చ॑ల్వాం వై దే॒వాః శు॒చం న్య॑దధుః ।

శుచై॒వా॒స్య॒ శుచ॑గ్ం హ॒ంతి॑ ।
 పా॒ప్మా వా ఏ॒తమ్॑ఘ్నతీ॒త్యాహుః॑ ।
 యో॒ఽశ్వ॑మే॒ధేన॑ య॒జత॑ ఇతి ।
 అ॒శ్వస్యా॑ధస్స॒దము॑పా॒స్యతి॑ ।
 వజ్రీ॑ వా అ॒శ్వః ప్రా॒జాప॑త్యః ।
 వజ్రే॑ణై॒వ పా॒ప్మానం॑ బ్రాతృ॒వ్యమ॑వక్రామతి ।
 దక్షి॑ణా॒పప్లా॑వయతి ॥ 14 ॥

పా॒ప్మాన॑మే॒వాస్మా॑చ్ఛమ॒లమ॑ప॒ ప్లావ॑యతి ।
 ఐషీ॑క ఉ॒దూహో॑ భవతి ।
 ఆయు॑ర్వా ఇషీ॑కాః ।
 ఆయు॑రే॒వాస్మింద॑ధతి ।
 అంబు॑తం వా ఇషీ॑కాః ।
 అంబు॑తమే॒వాస్మింద॑ధతి ।
 వే॒తస॑శాఖో॒పసంబ॑ద్ధా భవతి ।
 అ॒ఘ్నయో॑నిర్వా అ॒శ్వః ।
 అ॒ఘ్నజో॑ వే॒తసః॑ ।
 స్వాదే॑వైనం యోనే॒ర్నిర్మి॑మీతే ।
 పు॒రస్తా॑త్ప్రత్యం॒చమ॑భ్యుదూహతి ।
 పు॒రస్తా॑దే॒వాస్మిన్ప్రతీ॒చ్యంబు॑తం దధతి ।
 అహం॑ చ॒ త్వం చ॑ వృత్రహ॒న్నితి॑ బ్ర॒హ్మ య॑జమా॒నస్య॑ హస్తం గృ॒హ్ణాతి॑ ।

బ్రహ్మక్షత్రే ఏవ సందధాతి |

అభి క్రత్వేంద్ర భూరధజ్మన్నిత్యధ్వర్యుర్యజమానం వాచయత్యభిజిత్యై || 15 ||

భవతి స్థావయతి మిమితే పంచ చ || 4 ||

చత్వార ఋత్విజః సముక్షంతి |

ఆభ్య ఏవైనం చతస్మభ్యో దిగ్భ్యోఽభి సమీరయంతి |

శతేన రాజపుత్రైః సహాధ్వర్యుః |

పురస్తాత్ప్రత్యంక్తిష్టన్వోక్షతి |

అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్టా |

అయగ్ం రాజా వృత్రం వధ్యాదితి |

రాజ్యం వా అధ్వర్యుః |

క్షత్రగ్ం రాజపుత్రః |

రాజ్యేనైవాస్మిన్వత్రం దధాతి |

శతేనా రాజభిరుగ్రైః సహ బ్రహ్మ || 16 ||

దక్షిణత ఉదంక్తిష్టన్వోక్షతి |

అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్టా |

అయగ్ం రాజాఽప్రతిధృష్యోఽస్త్వితి |

బలం వై బ్రహ్మ |

బలమరాజోగ్రః |

బలేనైవాస్మిన్బలం దధాతి |

శతేన నూతగ్రామణిభిః సహ హోతా |

పశ్చాత్ప్రాంక్తిష్టన్ప్రోక్షతి |
 అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్ట్యా |
 అయగ్ం రాజాఽస్యై విశః || 17 ||

బహుగ్వై బహ్వశ్వాయై బహ్వజావికాయై |
 బహువ్రీహియవాయై బహుమాషతిలాయై |
 బహుహిరణ్యాయై బహుహస్తికాయై |
 బహుదాసపూరుషాయై రయిమత్యై పుష్టిమత్యై |
 బహురాయస్పోషాయై రాజాఽస్త్వితీ |
 భూమా వై హోతా |
 భూమా సూతగ్రామణ్యః |
 భూంనైవాస్మిన్భూమానం దధాతి |
 శతేన క్షత్తసంగ్రహీతృభిః సహోద్ధాతా |
 ఉత్తరతో దక్షిణా తిష్టన్ప్రోక్షతి || 18 ||

అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్ట్యా |
 అయగ్ం రాజా సర్వమాయురేత్వితీ |
 ఆయుర్వా ఉద్ధాతా |
 ఆయుః క్షత్తసంగ్రహీతారః |
 ఆయుషైవాస్మిన్నాయుర్దధాతి |
 శతగ్ం శతం భవంతి |
 శతాయుః పురుషః శతేంద్రియః |

అ॒యు॒ష్యే॒వే॒ంద్రి॒యే ప్ర॒తి॒తి॒ష్ఠతి॑ ।
 చ॒తు॒శ్శ॒తా భ॑వ॒ంతి ।
 చ॒త॒స్రో ది॑శః ।
 ది॒క్ష్యే॒వ ప్ర॒తి॒తి॒ష్ఠతి॑ ॥ 19 ॥

బ్ర॒హ్మ వి॒శ ఉ॑క్ష॒తి ది॒శ ఏ॒కం చ॑ ॥ 5 ॥

య॒థా వై హ॒వి॒షో గృ॒హీ॒తస్య॑ స్క॒ందతి॑ ।
 ఏ॒వం వా ఏ॒తద॑శ్వస్య స్క॒ందతి॑ ।
 య॒న్ని॒క్తమ॑నాల॒బ్ధము॑ధ్ను॒జంతి॑ ।
 య॒థ్నో॒క్యా అ॒న్వాహ॑ ।
 స॒ర్వహు॑త॒మే॒వైనం॑ క॒రోత్య॑స్క॒ందాయ॑ ।
 అ॒స్క॒న్నగ్ం॑ హి తత్ ।
 య॒ద్ధు॒తస్య॑ స్క॒ందతి॑ ।
 స॒హస్ర॑మ॒న్వాహ॑ ।
 స॒హస్ర॑స॒మ్మితః॑ సు॒వర్గో లో॒కః ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑భి॒జిత్యై॑ ॥ 20 ॥

య॒త్ప॒రి॒మితా॑ అ॒నుబ్రూ॑యాత్ ।
 ప॒రి॒మి॒తమ॑వ॒రుంధీ॑త ।
 అ॒ప॒రి॒మితా॑ అ॒న్వాహ॑ ।
 అ॒ప॒రి॒మితః॑ సు॒వర్గో లో॒కః ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ స॒మష్ట్యై॑ ।

స్తోక్యా జుహోతి |

యా ఏవ వర్ష్యా ఆపః |

తా అవరుంధే |

అస్యాం జుహోతి |

ఇయం వా అగ్నిర్వైశ్వానరః || 21 ||

అస్యామేవైనాః ప్రతిష్ఠాపయతి |

ఉవాచ హ ప్రజాపతిః |

స్తోక్యాను వా అహమశ్వమేధగ్ం సగ్గ్స్థాపయామి |

తేన తతః సగ్గ్స్థితేన చరామీతి |

అగ్నయే స్వాహేత్యాహ |

అగ్నయ ఏవైనం జుహోతి |

సోమాయ స్వాహేత్యాహ |

సోమాయైవైనం జుహోతి |

సవిత్రే స్వాహేత్యాహ |

సవిత్ర ఏవైనం జుహోతి || 22 ||

సరస్వత్యై స్వాహేత్యాహ |

సరస్వత్యా ఏవైనం జుహోతి |

పూష్టే స్వాహేత్యాహ |

పూష్ట ఏవైనం జుహోతి |

బృహస్పతయే స్వాహేత్యాహ |

బృ॒హ॒స్ప॒త॒య॒ ఏ॒వై॒నం॑ జు॒హోతి॑ |
 అ॒పాం॑ మో॒దాయ॑ స్వా॒హే॒త్యా॒హ |
 అ॒ధ్య్మ॒ ఏ॒వై॒నం॑ జు॒హోతి॑ |
 వా॒యవే॑ స్వా॒హే॒త్యా॒హ |
 వా॒యవ॑ ఏ॒వై॒నం॑ జు॒హోతి॑ || 23 ||

మి॒త్రాయ॑ స్వా॒హే॒త్యా॒హ |
 మి॒త్రా॒యై॒వై॒నం॑ జు॒హోతి॑ |
 వ॒రు॒ణాయ॑ స్వా॒హే॒త్యా॒హ |
 వ॒రు॒ణా॒యై॒వై॒నం॑ జు॒హోతి॑ ||
 ఏ॒తా॒భ్య ఏ॒వై॒నం॑ దే॒వతా॑భ్యో జు॒హోతి॑ |
 ద॒శద॑శ సం॒పాదం॑ జు॒హోతి॑ |
 దశా॑క్ష॒రా వి॒రాట్ |
 అన్నం॑ వి॒రాట్ |
 వి॒రాజై॒వాన్నా॒ద్యమ॑వ॒రుంధే॑ |
 ప్ర వా ఏ॒షోఽస్మా॒ల్లోకా॑చ్ఛ్యవ॒తే |
 యః ప॒రాచీ॒రాహు॑తి॒ర్జుహోతి॑ |
 పు॒నఃపు॑న॒రభ్యా॑వ॒ర్తం జు॒హోతి॑ |
 అస్మి॑న్నే॒వ లోకే॑ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి |
 ఏ॒తాగ్ం హ వా॑వ సోఽశ్వ॑మే॒ధస్య॑ సగ్గి॑స్థి॒తిము॑వాచాస్క॒ందాయ॑ |

అస్కన్నగ్ం హి తత్ |

యద్యజ్జస్య సగ్గస్థితస్య స్కందతి || 24 ||

అభిజిత్యై వైశ్వానరః సవిత్ర ఏవైనం జుహోతి
 వాయవ ఏవైనం జుహోతి చ్యవతే షట్ప || 6 ||

ప్రజాపతయే త్వా జుష్టం ప్రోక్షామీతి పురస్తాత్పుత్యంక్తిష్టన్ప్రోక్షతి |

ప్రజాపతిర్వై దేవానామన్నాదో వీర్యావాన్ |

అన్నాద్యమేవాస్మిన్వీర్యం దధాతి |

తస్మాదశ్వః పశూనామన్నాదో వీర్యావత్తమః ||

ఇంద్రాగ్నిభ్యాం త్వేతి దక్షిణతః |

ఇంద్రాగ్ని వై దేవానామోజిష్టో బలిష్టో |

ఓజ ఏవాస్మిన్బలం దధాతి |

తస్మాదశ్వః పశూనామోజిష్టో బలిష్ఠః |

వాయవే త్వేతి పశ్చాత్ |

వాయుర్వై దేవానామాశుః సారసారితమః || 25 ||

జవమేవాస్మిందధాతి |

తస్మాదశ్వః పశూనామాశుః సారసారితమః |

విశ్వేభ్యస్తా దేవేభ్య ఇత్యుత్తరతః |

విశ్వే వై దేవా దేవానాం యశస్వితమాః |

యశ ఏవాస్మిందధాతి |

తస్మాదశ్వః పశూనాం యశస్వితమః |

దే॒వే॒భ్య॒స్త్వై॒త్యధ॑స్త్వాత్ |
 దే॒వా వై దే॒వానా॑మపచితతమాః |
 అప॑చితిమే॒వాస్మి॑ందధాతి |
 తస్మా॑దశ్వః పశూ॒నామ॑పచితతమః || 26 ||

స॒ర్వే॒భ్యస్తా॑ దే॒వే॒భ్య ఇ॒త్యుప॑రిష్టాత్ |
 స॒ర్వే వై దే॒వాస్త్విషి॑మంతో హ॒రస్వి॑నః |
 త్విషి॑మే॒వాస్మిన్ హ॒రో దధా॑తి |
 తస్మా॑దశ్వః పశూ॒నాం త్విషి॑మాన్ హ॒రస్వి॑తమః |
 ది॒వే త్వా॒ఽంత॑రిక్షాయ త్వా పృ॒థివ్యై త్వే॒త్యాహ॑ |
 ఏ॒భ్య ఏ॒వైనం॑ లోకే॒భ్యః ప్రోక్ష॑తి |
 స॒తే త్వా॒ఽస॒తే త్వా॒ఽద్భ్యస్తా॑షధీ॒భ్యస్తా॑ విశ్వే॒భ్యస్తా॑ భూతే॒భ్య ఇ॒త్యాహ॑ |
 తస్మా॑దశ్వమే॒ధయా॑జినగ్ం స॒ర్వాణి॑ భూతాన్యుప॑జీవంతి |
 బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నో వదంతి |
 య॒త్ప్రా॑జాపత్యో॒ఽశ్వః |
 అథ॑ క॒స్మాదే॑నమన్యాభ్యో దే॒వతా॑భ్యో॒ఽపి ప్రోక్ష॑తీతి |
 అశ్వే॒ వై స॒ర్వా దే॒వతా॑ అన్వాయ॒తాః |
 తం య॒ద్విశ్వే॑భ్యస్తా॒ భూతే॒భ్య ఇతి॑ ప్రోక్షతి |
 దే॒వతా॑ ఏ॒వాస్మి॑న్నన్వాయా॒తయ॑తి |
 తస్మా॑దశ్వే స॒ర్వా దే॒వతా॑ అన్వాయ॒తాః || 27 ||

సారసారితమోపచితతమః ప్రాజాపత్యోఽశ్వః పంచ చ || 7 ||

యథా వై హవిషో గృహీతస్య స్కందతి |
 ఏవం వా ఏతదశ్వస్య స్కందతి |
 యతోక్ష్మితమనాలభముఘ్నజంతి |
 యదశ్వచరితాని జుహోతి |
 సర్వహుతమేవైనం కరోత్యస్కందాయ |
 అస్కన్నగ్ం హి తత్ |
 యద్దుతస్య స్కందతి |
 ఈంకారాయ స్వాహేంకృతాయ స్వాహేత్యాహ |
 ఏతాని వా అశ్వచరితాని |
 చరితైరేవైనగ్ం సమర్థయతి || 28 ||

తదాహుః |
 అనాహుతయో వా అశ్వచరితాని |
 నైతా హోతవ్యా ఇతి |
 అథో ఖల్వాహుః |
 హోతవ్యా ఏవ |
 అత్ర వావైవం విద్వానశ్వమేధగ్ం సగ్గ్స్థాపయతి |
 యదశ్వచరితాని జుహోతి |
 తస్మాద్ధోతవ్యా ఇతి |
 బహిర్థా వా ఏనమేతదాయతనాద్ధధాతి |
 భ్రాతృవ్యమస్మై జనయతి || 29 ||

యస్యానాయతనేనన్యత్రాగ్నేరాహుతీర్జుహోతి |
 సావిత్రియా ఇష్ట్యాః పురస్తాఢ్విష్ణుష్టకృతః |
 ఆహవనీయేనశ్వచరితానీ జుహోతి |
 ఆయతన ఏవాస్యాహుతీర్జుహోతి |
 నాస్మై బ్రాతృవ్యం జనయతి |
 తదాహుః |

యజ్ఞముఖేయజ్ఞముఖే హోతవ్యాః |
 యజ్ఞస్య కృష్ట్యై |
 సువర్గస్య లోకస్యానుఖ్యాత్యా ఇతి |
 అథో ఖల్వాహుః || 30 ||

యద్యజ్ఞముఖే యజ్ఞముఖే జుహుయాత్ |
 పశుభిర్వజమానం వ్యర్థయేత్ |
 అవ సువర్గాల్లోకాత్పద్యేత |
 పాపీయాంధ్స్యాదితి |
 సకృదేవ హోతవ్యాః |
 న యజమానం పశుభిర్వ్యర్థయతి |
 అభి సువర్గం లోకం జయతి |
 న పాపీయాన్భవతి |
 అష్టాచత్వారిగ్ంశతమశ్వరూపాణీ జుహోతి |
 అష్టాచత్వారిగ్ంశదక్షరా జగతీ |

జాగతోఽశ్వః ప్రాజాపత్యః సమృద్ధ్యై |
 ఏకమతిరిక్తం జుహోతి |
 తస్మాదేకః ప్రజాస్వర్ధుకః || 31 ||

అర్థయతి జనయతి ఖల్వాహుర్జగతీ త్రీణి చ || 8 ||

విభూర్మాత్రా ప్రభూః పిత్రేత్యాహ |
 ఇయం వై మాతా |
 అసౌ పితా |
 ఆభ్యామేవైనం పరిదదాతి |
 అశ్వోఽసి హయోఽసీత్యాహ |
 శాస్త్యైవైనమేతత్ |
 తస్మాచ్ఛ్చిష్టాః ప్రజా జాయంతే |
 అత్యోఽసీత్యాహ |
 తస్మాదశ్వః సర్వాన్పుశూనత్యేతి |
 తస్మాదశ్వః సర్వేషాం పశూనాగ్ శ్రైష్ఠ్యం గచ్ఛతి || 32 ||

ప్ర యశః శ్రైష్ఠ్యమాప్నోతి |
 య ఏవం వేద |
 నరోఽన్యర్వాఽసి సప్తిరసి వాఙ్మసీత్యాహ |
 రూపమేవాస్యైతస్మహిమానం వ్యాచష్టే |
 యయుర్నామాఽసీత్యాహ |
 ఏతద్వా అశ్వస్య ప్రియం నామధేయం |

ప్రియే॒ణై॒వైనం॑ నామధే॒యేనా॑భివదతి ।
 తస్మా॒దప్యామి॒త్రో సంగ॑త్య ।
 నా॒మ్నా చే॒ద్ధ్వయే॑తే ।
 మి॒త్రమే॒వ భ॑వతః ॥ 33 ॥

ఆది॒త్యానాం॑ ప॒త్వాన్విహీ॑త్యాహ ।
 ఆది॒త్యానే॒వైనం॑ గమయతి ।
 అగ్న॒యే స్వాహా॑ స్వాహే॒ంద్రాగ్ని॒భ్యామితి॑ పూ॒ర్వహో॒మాంజు॑హోతి ।
 పూ॒ర్వ ఏ॒వ ద్విష॑ంతం భ్రా॒తృవ్య॑మతిక్రామతి ।
 భూ॒రసి॑ భువే॒ త్వా భ॑వ్యాయ॒ త్వా భ॑విష్యతే త్వే॒త్యుధ్ను॑జతి స॒ర్వత్వాయ॑ ।
 దే॒వా ఆ॒శాపాలా॑ ఏ॒తం దే॒వేభ్యో॑శ్వం మే॒ధాయ॑ ప్రోక్షితం గో॒పాయ॑తే॒త్యాహ॑ ।
 శ॒తం వై త॑ల్ప్య రా॒జపు॒త్రా దే॒వా ఆ॒శాపాలాః॑ ।
 తే॒భ్య ఏ॒వైనం॑ పరిదదాతి ।
 ఈ॒శ్వరో॑ వా అ॒శ్వః ప్ర॑ముక్తః ప॒రాం ప॒రావ॑తం గం॒తోః ।
 ఇ॒హ ధృ॒తిః స్వా॒హేహ॑ విధృ॒తిః స్వా॒హేహ॑ రం॒తిః స్వా॒హేహ॑ ర॒మతిః॑ స్వా॒హేతి॑ చ॒త్రుషు॑
 ప॒థ్ను జు॑హోతి ॥ 34 ॥

ఏ॒తా వా అ॑శ్వస్య బంధ॑నం ।
 తా॒భిరే॒వైనం॑ బధ్నాతి ।
 తస్మా॒దశ్వః॑ ప్ర॒ముక్తో॑ బంధ॑నమాగచ్ఛతి ।
 తస్మా॒దశ్వః॑ ప్ర॒ముక్తో॑ బంధ॑నం న జు॑హోతి ।
 రా॒ష్ట్రం వా అ॑శ్వమేధః ।

రాష్ట్రే ఖలు వా ఏతే వ్యాయచ్ఛంతే |
 యేఽశ్వం మేధ్యగ్ం రక్షంతి |
 తేషాం య ఉదృచం గచ్ఛంతి |
 రాష్ట్రాదేవ తే రాష్ట్రం గచ్ఛంతి |
 అథ య ఉదృచం న గచ్ఛంతి || 35 ||

రాష్ట్రాదేవ తే వ్యవచ్ఛిద్యంతే |
 పరా వా ఏష సిచ్యతే |
 యోఽబలోఽశ్వమేధేన యజతే |
 యదమిత్రా అశ్వం విందేరన్ |
 హన్యేతాస్య యజ్ఞః |
 చతుశ్శతా రక్షంతి |
 యజ్ఞస్యాఘాతాయ |
 అథాన్యమానీయ ప్రోక్షేయుః |
 సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః || 36 ||

గచ్ఛంతి భవతః పథ్యు జుహోతి న గచ్ఛంతి నవ చ || 9 ||

ప్రజాపతిరకామయతాశ్వమేధేన యజేయేతి |
 న తపోఽతప్యత |
 తస్య తేపానస్య |
 సప్తాత్మనో దేవతా ఉదక్రామన్ |
 సా దీక్షాఽభవత్ |

స ఏ॒తాని॑ వై॒శ్వదే॒వాన్య॑పశ్యత్ |
 తాన్య॑జుహోత్ |
 తైర్వై స దీ॒క్షామ॑వారుంధ |
 యద్వై॒శ్వదే॒వాని॑ జుహోతి |
 దీ॒క్షామే॒వ తై॒ర్యజ॑మానోఽవరుంధే || 37 ||

సప్త॑ జుహోతి |
 సప్త॑ హి తా దే॒వతా॑ ఉదక్రామన్న్ |
 అన్వహం॑ జుహోతి |
 అన్వహ॑మే॒వ దీ॒క్షామ॑వరుంధే |
 త్రీణి॑ వై॒శ్వదే॒వాని॑ జుహోతి |
 చత్వార్యోద్గ్ర॑హణాని |
 సప్త॑ సంపద్యంతే |
 సప్త॑ వై శీర్ష॑ణ్యాః ప్రాణాః |
 ప్రాణా॑ దీక్షా |
 ప్రాణై॒రే॒వ ప్రా॒ణాం దీ॒క్షామ॑వరుంధే || 38 ||

ఏక॑విగ్ంశతిం వై॒శ్వదే॒వాని॑ జుహోతి |
 ఏక॑విగ్ంశతిర్వై దే॒వలో॑కాః |
 ద్వాద॑శ మాసాః పంచ॒ర్తవః॑ |
 త్రయ॑ ఇమే లోకాః |
 అసా॑వాదిత్య ఏక॑విగ్ంశః |

ఏష సువర్గో లోకః |
 తద్దైవ్యం క్షత్రం |
 సా శ్రీః |
 తద్భృద్భుస్య విష్టవం |
 తథ్స్వారాజ్యముచ్యతే || 39 ||

త్రిగంశతమౌద్గ్రహణానీ జుహోతి |
 త్రిగంశదక్షరా విరాట్ |
 అన్నం విరాట్ |
 విరాజైవాన్నాద్యమవరుంధే |
 త్రేధా విభజ్య దేవతాం జుహోతి |
 త్ర్యవృతో వై దేవాః |
 త్ర్యవృత ఇమే లోకాః |
 ఏషాం లోకానామాష్ట్యై |
 ఏషాం లోకానాం క్షష్ట్యై |
 అప వా ఏతస్మాత్ప్రాణాః క్రామంతి || 40 ||

యో దీక్షామతిరేచయతి |
 సప్తాహం ప్రచరంతి |
 సప్త వై శీర్షణ్యాః ప్రాణాః |
 ప్రాణా దీక్షా |
 ప్రాణైరేవ ప్రాణాందీక్షామవరుంధే |

పూ॒ర్ణా॒హు॒తి॒ము॒త్త॒మాం॑ జు॒హోతి॑ |
 స॒ర్వం॑ వై పూ॒ర్ణా॒హు॒తిః |
 స॒ర్వమే॒వాప్నోతి॑ |
 అథో॑ ఇ॒యం వై పూ॒ర్ణా॒హు॒తిః |
 అ॒స్యామే॒వ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి || 41 ||

రు॒ంధే ప్రా॒ణాం॒ది॒క్షామ॑వ॒రుంధ॑ ఉ॒చ్యతే॑ క్రా॒మంతి॑ తిష్ఠతి || 10 ||

ప్ర॒జాప॑తి॒రశ్వ॑మే॒ధమ॑స్స॒జత॑ |
 తగ్ం॑ స్మ॒ష్టం న॑ కి॒ంచనో॑ద॒యచ్ఛత్ |
 తం వై॒శ్వదే॒వాన్యే॒వోద॑యచ్ఛన్ |
 యద్వై॒శ్వదే॒వాని॑ జు॒హోతి॑ |
 య॒జ్ఞస్యో॒ద్యత్యై |
 స్వాహో॑ఽఽధి॒మాధీ॑తాయ॒ స్వాహో॑ |
 స్వాహో॑ఽఽధీ॒తం మన॑సే॒ స్వాహో॑ |
 స్వాహో॑ మ॒నః ప్ర॒జాప॑తయే॒ స్వాహో॑ |
 కాయ॑ స్వాహో॒ కస్మై॑ స్వాహో॒ కతమ॑స్మై॒ స్వాహేతి॑ ప్రా॒జాప॑త్యే॒ ముఖ్యే॑ భ॒వతః॑ |
 ప్ర॒జాప॑తి॒ముఖా॑భి॒రేవైనం॑ దే॒వతా॑భి॒రుద్య॑చ్ఛతే || 42 ||

అది॑త్యై స్వాహో॑ఽది॒త్యై మ॒హ్యై స్వాహో॑ఽది॒త్యై సు॒మృడి॑కాయై॒ స్వాహే॑త్యా॒హా |
 ఇ॒యం వా అది॑తిః |
 అ॒స్యా ఏ॒వైనం॑ ప్ర॒తిష్ఠా॑యోద్యచ్ఛతే |
 స॒రస్వ॑త్యై స్వాహో॒ సర॑స్వత్యై బృ॒హత్యై॑ స్వాహో॒ సర॑స్వత్యై

పావకాయై స్వాహేత్యాహ |
 వాగ్వై సరస్వతీ |
 వాచైవైనముద్యచ్ఛతే |
 పూష్టే స్వాహా పూష్టే ప్రపథ్యాయ స్వాహా పూష్టే నరంధిషాయ స్వహేత్యాహ |
 పశవో వై పూషా |
 పశుభిరేవైనముద్యచ్ఛతే |
 త్వష్ట్రే స్వాహా త్వష్ట్రే తురీపాయ స్వాహా త్వష్ట్రే పురురూపాయ స్వాహేత్యాహ |
 త్వష్ట్రా వై పశూనాం మిథునానాగ్ం రూపకృత్ |
 రూపమేవ పశుషు దధాతి |
 అథో రూపైరేవైనముద్యచ్ఛతే |
 విష్ణవే స్వాహా విష్ణవే నిఖుర్యపాయ స్వాహా విష్ణవే నిభూయపాయ స్వాహేత్యాహ |
 యజ్ఞో వై విష్ణుః |
 యజ్ఞాయైవైనముద్యచ్ఛతే |
 పూర్ణాహుతిముత్తమాం జుహోతి |
 ప్రత్యుత్తబ్యై సయత్వాయ || 43 ||

యచ్ఛతే పురురూపాయ స్వాహేత్యాహాష్టా చ || 11 ||

సావిత్రమష్టాకపాలం ప్రాతర్నిర్వపతి |
 అష్టాక్షరా గాయత్రీ |
 గాయత్రం ప్రాతస్సవనం |
 ప్రాతస్సవనాదేవైనం గాయత్రియాశ్చందసోఽధి నిర్మీమితే |

అథో ప్రాతస్సవనమేవ తేనాప్నోతి |
 గాయత్రీం చందః |
 సవిత్రే ప్రసవిత్ర ఏకాదశకపాలం మధ్యందినే |
 ఏకాదశాక్షరా త్రిష్టుప్ |
 త్రైష్టుభం మాధ్యందినగం సవనం |
 మాధ్యందినాదేవైనగం సవనాత్త్రిష్టుభశ్చందసోఽధి నిర్మమీతే || 44 ||

అథో మాధ్యందినమేవ సవనం తేనాప్నోతి |
 త్రిష్టుభం చందః |
 సవిత్ర ఆసవిత్రే ద్వాదశకపాలమపరాష్టే |
 ద్వాదశాక్షరా జగతీ |
 జాగతం తృతీయసవనం |
 తృతీయసవనాదేవైనం జగత్యాశ్చందసోఽధి నిర్మమీతే |
 అథో తృతీయసవనమేవ తేనాప్నోతి |
 జగతీం చందః |
 ఈశ్వరో వా అశ్వః ప్రముక్తః పరాం పరావతం గంతోః |
 ఇహ ధృతిః స్వాహేహ విధృతిః స్వాహేహ రంతిః స్వాహేహ రమతిః
 స్వాహేతి చతస్ర ఆహుతిర్జుహోతి || 45 ||

చతస్రో దిశః |
 దిగ్భిరేవైనం పరిగృహ్లాతి |
 ఆశ్వత్థో వ్రజో భవతి |

ప్ర॒జాప॑తి॒ర్దేవే॑భ్యో ని॒లాయ॑త |
 అశ్వో॑ రూ॒పం కృ॒త్వా |
 సోఽశ్వ॑త్థే సం॒వధ్ను॑రమ॒తిష్ఠత్ |
 తద॑శ్వ॒త్థస్యా॑శ్వ॒త్థత్వం॑ |
 యదా॑శ్వ॒త్థో వ్ర॒జో భ॑వతి |
 స్వ ఏ॒వైనం॑ యోనౌ ప్ర॒తిష్ఠా॑పయతి || 46 ||

త్రిష్ఠుభశ్చందసోఽధి నిర్మిమితే జుహోతి నవ చ || 12 ||

ఆ బ్ర॒హ్మ॑న్బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒సీ జా॑యతామి॒త్యాహ॑ |
 బ్రా॒హ్మణ॑ ఏ॒వ బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒సం ద॑ధాతి |
 తస్మా॑త్పు॒రా బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒స్యజా॑యత |
 ఆఽస్మి॒న్రాష్ట్రే॑ రా॒జస్య॑ ఇ॒షవ్యః॑ శూ॒రో మ॑హార॒థో జా॑యతామి॒త్యాహ॑ |
 రా॒జస్య॑ ఏ॒వ శౌ॒ర్యం మ॑హిమా॒నం ద॑ధాతి |
 తస్మా॑త్పు॒రా రా॒జస్య॑ ఇ॒షవ్యః॑ శూ॒రో మ॑హార॒థోఽజా॑యత |
 దోగ్ధీ॑ ధే॒నురి॑త్యాహ |
 ధే॒న్వామే॑వ పయో దధాతి |
 తస్మా॑త్పు॒రా దోగ్ధీ॑ ధే॒నుర॑జాయత |
 వో॒థాఽన॑డ్వాని॒త్యాహ॑ || 47 ||

అన॑డు॒హ్యేవ॑ వీ॒ర్యం॑ దధాతి |
 తస్మా॑త్పు॒రా వో॒థాఽన॑డ్వా॒నజా॑యత |
 ఆశుః॑ స॒ప్తిరి॑త్యాహ |

అశ్వ ఏవ జవం దధాతి |
 తస్మాత్పురాఽఽశురశ్యోఽజాయత |
 పురంధిర్యోషేత్యాహ |
 యోషిత్యేవ రూపం దధాతి |
 తస్మాద్ద్వీ యువతిః ప్రియా భావుకా |
 జిష్ణూ రథేష్టా ఇత్యాహ |
 ఆ హ వై తత్ర జిష్ణూ రథేష్టా జాయతే || 48 ||

యత్రైతేన యజ్ఞేన యజంతే |
 సభేయో యువేత్యాహ |
 యో వై పూర్వవయసీ |
 స సభేయో యువా |
 తస్మాద్భువా పుమాన్ప్రియో భావుకః |
 ఆఽస్య యజమానస్య వీరో జాయతామిత్యాహ |
 ఆ హ వై తత్ర యజమానస్య వీరో జాయతే |
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజంతే |
 నికామే నికామే నః పర్జన్యో వర్షత్విత్యాహ |
 నికామే నికామే హ వై తత్ర పర్జన్యో వర్షతి |
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజంతే |
 ఫలిన్యో న ఓషధయః పచ్యంతామిత్యాహ |
 ఫలిన్యో హ వై తత్రోషధయః పచ్యంతే |

యత్రైతేన॑ యజ్ఞేన॑ యజంతే॑ |
 యోగక్షేమో॑ నః కల్పతామి॑త్యాహ |
 కల్పతే॑ హ వై తత్ర॑ ప్రజాభ్యో॑ యోగక్షేమః |
 యత్రైతేన॑ యజ్ఞేన॑ యజంతే॑ || 49 ||

అన॒న్యాని॑త్యాహ జాయతే॑ వర్షతి॑ సప్త॑ చ || 13 ||

ప్రజాప॑తిర్దేవేభ్యో॑ యజ్ఞాన్వ్యాదిశత్ |
 స ఆత్మ॑న్నశ్వమే॒ధమధ॑త్త |
 తం దే॒వా అ॑బ్రువన్ |
 ఏష॑ వావ యజ్ఞః |
 యద॑శ్వమే॒ధః |
 అప్యే॑వ నోఽత్రాస్త్వితి |
 తేభ్య॑ ఏతా॑న్నహోమాన్ప్రాయ॑చ్ఛత్ |
 తాన॑జుహోత్ |
 తైర్వై స దే॒వాసప్రి॑ణాత్ |
 యద॑న్నహోమాంజుహోతి॑ || 50 ||

దే॒వానే॒వ తైర్వ॑జమానః ప్రిణాతి |
 ఆజ్యే॑న జుహోతి |
 అగ్నే॑ర్వా ఏత॒ద్రూ॒పం |
 యదా॑జ్యం |
 యదా॑జ్యేన జుహోతి |

అగ్నిమే॑వ తత్ప్రీ॑ణాతి ।

మధు॑నా జుహోతి ।

మహా॑త్యై వా ఏ॒తద్దే॒వతా॑యై రూ॒పం ।

యన్మధు॑ ।

యన్మధు॑నా జుహోతి ॥ 51 ॥

మహా॑తీమే॒వ తద్దే॒వతా॑ ప్రీణాతి ।

తండు॑లైర్జుహోతి ।

వసూ॑నాం వా ఏ॒తద్దూ॒పం ।

యత్తం॑డులాః ।

యత్తం॑డులైర్జుహోతి ।

వసూ॑నే॒వ తత్ప్రీ॑ణాతి ।

పృథు॑కైర్జుహోతి ।

రుద్రా॑ణాం వా ఏ॒తద్దూ॒పం ।

యత్పృథు॑కాః ।

యత్పృథు॑కైర్జుహోతి ॥ 52 ॥

రుద్రా॑నే॒వ తత్ప్రీ॑ణాతి ।

లాజైర్జుహోతి ।

ఆది॑త్యానాం వా ఏ॒తద్దూ॒పం ।

యల్లా॑జాః ।

యల్లా॑జైర్జుహోతి ।

ఆదిత్యానే॒వ త॒త్రీణా॒తి |
 క॒రంబై॑ర్జు॒హోతి॑ |
 వి॒శ్వేషాం॑ వా ఏ॒తద్దే॒వానాగ్ం॑ రూ॒పం |
 య॒త్క॒రంబాః॑ |
 య॒త్క॒రంబై॑ర్జు॒హోతి॑ || 53 ||

వి॒శ్వానే॒వ తద్దే॒వాన్ప్రీ॑ణా॒తి |
 ధా॒నాభి॑ర్జు॒హోతి॑ |
 నక్ష॑త్రాణాం వా ఏ॒తద్ద్రూ॒పం |
 య॒ద్ధా॒నాః |
 య॒ద్ధా॒నాభి॑ర్జు॒హోతి॑ |
 నక్ష॑త్రాణ్యే॒వ త॒త్రీణా॒తి |
 స॒క్తాభి॑ర్జు॒హోతి॑ |
 ప్ర॒జాప॑తే॒ర్వా ఏ॒తద్ద్రూ॒పం |
 య॒థ్స॒క్తవః॑ |
 య॒థ్స॒క్తాభి॑ర్జు॒హోతి॑ || 54 ||

ప్ర॒జాప॑తి॒మే॒వ త॒త్రీణా॒తి |
 మ॒సూస్యై॑ర్జు॒హోతి॑ |
 స॒ర్వాసాం॑ వా ఏ॒తద్దే॒వతా॑నాగ్ం రూ॒పం |
 య॒న్మ॒సూస్యా॑ని |
 య॒న్మ॒సూస్యై॑ర్జు॒హోతి॑ |

స॒ర్వా ఏ॒వ తద్దే॒వతాః॑ ప్రి॒ణాతి॑ |
 ప్రి॒యం॒గు॒తం॒డు॒లైర్జు॒హోతి॑ |
 ప్రి॒యాం॒గా హ॒ వై నా॒మైతే॑ |
 ఏ॒తైర్వై దే॒వా అ॒శ్వ॒స్యాం॒గాని॒ సమ॑దధుః |
 య॒త్ప్రి॒యం॒గు॒తం॒డు॒లైర్జు॒హోతి॑ |
 అ॒శ్వ॒స్యై॒వాం॒గాని॒ సంద॑ధాతి |
 దశా॒న్నాని॑ జు॒హోతి॑ |
 దశా॒క్షరా॑ వి॒రాట్ |
 వి॒రాట్రు॒ధ్ను॒స్యాన్నా॒ద్యస్యా॑వరుద్వై || 55 ||

జు॒హోతి॑ మధు॒నా జు॒హోతి॑ పృథు॒క్కైర్జు॒హోతి॑ కరం॒భైజు॒హోతి॑
 స॒క్తు॒భిర్జు॒హోతి॑ ప్రి॒యం॒గు॒తం॒డు॒లైర్జు॒హోతి॑ చ॒త్వారి॑ చ || 14 ||

అ॒న్న॒హో॒మానా॒జ్యేనా॒గ్నేర్మధు॑నా తం॒డు॒లైః పృథు॑క్కైర్లా॒జైః
 కరం॒భైర్థానా॒భిః స॒క్తు॒భిర్మసూ॑స్యైః ప్రి॒యం॒గు॒తం॒డు॒లైర్లశా॑న్నాని ద్వాద॑శ ||

ప్ర॒జాప॑తిరశ్వ॒మేధ॑మసృజత |
 తగ్ం॑ సృ॒ష్టగ్ం॑ రక్షాగ్ం॑స్యజి॒హ్మాగ్ం॑సన్ |
 స ఏ॒తాన్ప్ర॒జాప॑తిర్మక్షగ్ం॑ హో॒మాస॑పశ్యత్ |
 తాస॑జు॒హోత్ |
 తైర్వై స య॒జ్ఞాద్ర॒క్షాగ్ం॑స్యపా॒హన్ |
 య॒స్స॒క్షగ్ం॑హో॒మాంజు॑హోతి |
 య॒జ్ఞాదే॒వ తై॒ర్యజ॑మానో రక్షాగ్ం॑స్యపహంతి |

అజ్యే॑న జుహోతి॑ ।
 వజ్రో॑ వా ఆజ్యం॑ ।
 వజ్రే॑ణై॒వ య॒జ్ఞాద్ర॒క్షాగ్న్యప॑హంతి ॥ 56 ॥

అజ్య॑స్య ప్రతిపదం॑ కరోతి॑ ।
 ప్రాణో॑ వా ఆజ్యం॑ ।
 ముఖ॑త ఏ॒వాస్య॑ ప్రాణం॑ దధాతి॑ ।
 అన్న॑హోమాంజుహోతి॑ ।
 శరీ॑రవదే॒వాప॑రుంధే॑ ।
 వ్యత్యా॑సం జుహోతి॑ ।
 ఉభ॑యస్యావ॒రుద్వై॑ ।
 నక్తం॑ జుహోతి॑ ।
 రక్ష॑సామపహత్యై॑ ।
 ఆజ్యే॑నాంతతో జుహోతి॑ ॥ 57 ॥

ప్రాణో॑ వా ఆజ్యం॑ ।
 ఉభ॑యత ఏ॒వాస్య॑ ప్రాణం॑ దధాతి॑ ।
 పు॒రస్తా॑చ్ఛోపరిష్టాచ్చ॑ ।
 ఏక॑స్మై స్వాహేత్యాహ॑ ।
 అస్మి॑న్నే॒వ లోకే॑ ప్రతితిష్ఠతి॑ ।
 ద్వాభ్యాగ్న్ స్వాహేత్యాహ॑ ।
 అము॑ష్మిన్నే॒వ లోకే॑ ప్రతితిష్ఠతి॑ ।

ఉభయోరేవ లోకయోః ప్రతితిష్ఠతి |
 అస్మిగ్గ్శ్చాముష్మిగ్గ్శ్చ |
 శతాయ స్వాహేత్యాహ |
 శతాయుర్వై పురుషః శతవీర్యః |
 ఆయురేవ వీర్యమవరుంధే |
 సహస్రాయ స్వాహేత్యాహ |
 ఆయుర్వై సహస్రం |
 ఆయురేవావరుంధే |
 సర్వస్మై స్వాహేత్యాహ |
 అపరిమితమేవావరుంధే || 58 ||

ఏవ యజ్ఞాద్రక్షాగ్స్యపహంత్యంతతో జుహోతి
 శతాయ స్వాహేత్యాహ సప్త చ || 15 ||

ప్రజాపతిం వా ఏష ఈఫ్సతీత్యాహుః |
 యోఽశ్వమేధేన యజత ఇతి |
 అథో ఆహుః |
 సర్వాణి భూతానీతి |
 ఏకస్మై స్వాహేత్యాహ |
 ప్రజాపతిర్వా ఏకః |
 తమేవాప్నోతి |
 ఏకస్మై స్వాహో ద్వాభ్యాగ్ స్వాహేత్యభిపూర్వమాహుతీర్జుహోతి |

అభిపూ॒ర్వమే॑వ సు॒వర్గం॑ లో॒కమే॑తి |
 ఏకో॒త్తరం॑ జు॒హోతి॑ || 59 ||

ఏక॑వదే॒వ సు॒వర్గం॑ లో॒కమే॑తి |
 సం॒తతం॑ జు॒హోతి॑ |

సు॒వర్గస్య॑ లో॒కస్య॑ సం॒తత్యై॑ |
 శతా॑య స్వా॒హేత్యా॑హ |
 శతా॑యు॒ర్వై పు॒రుషః॑ శత॒వీర్యః॑ |
 ఆయు॑రే॒వ వీ॒ర్యమ॑వ॒రుంధే॑ |
 సహ॑స్రా॒య స్వా॒హేత్యా॑హ |
 ఆయు॑ర్వై సహ॒స్రం॑ |
 ఆయు॑రే॒వావ॑రుంధే |

అయు॑తా॒య స్వా॒హా ని॒యుతా॑య స్వా॒హా ప్ర॒యుతా॑య స్వా॒హేత్యా॑హ || 60 ||

త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః |
 ఇమా॑నే॒వ లో॒కాన॑వ॒రుంధే॑ |
 అర్బు॑దాయ స్వా॒హేత్యా॑హ |
 వాగ్వా॑ అర్బు॒దం |
 వాచ॑మే॒వావ॑రుంధే |
 న్యర్బు॑దాయ స్వా॒హేత్యా॑హ |
 యో వై వాచో॑ భూ॒మా |
 తస్మ్యర్బు॑దం |

వా॒చ ఏ॒వ భూ॒మాన॒మవ॑రుంధే ।
 స॒ము॒ద్రా॒య స్వా॒హే॒త్యా॒హ ॥ 61 ॥

స॒ము॒ద్ర॒మే॒వాప్నో॑తి ।
 మ॒ధ్యా॒య స్వా॒హే॒త్యా॒హ ।
 మ॒ధ్య॒మే॒వాప్నో॑తి ।
 అం॒తా॒య స్వా॒హే॒త్యా॒హ ।
 అం॒త॒మే॒వాప్నో॑తి ।
 ప॒రా॒ర్థా॒య స్వా॒హే॒త్యా॒హ ।
 ప॒రా॒ర్థ॒మే॒వాప్నో॑తి ।
 ఉ॒ష॒సే స్వా॒హో వ్యు॒ష్ట్యై స్వా॒హే॒త్యా॒హ ।
 రా॒త్రి॒ర్వా ఉ॒షాః ।
 అ॒హర్వ్యు॒ష్టైః ।
 అ॒హో॒రాత్రే॑ ఏ॒వావ॑రుంధే ।
 అ॒థో అ॒హో॒రాత్ర॑యోరే॒వ ప్ర॑తితిష్ఠతి ।
 తా య॒దుభ॑యీర్ది॒వా వా న॑క్తం వా జు॒హుయా॑త్ ।
 అ॒హో॒రాత్రే॑ మో॒హయే॑త్ ।
 ఉ॒ష॒సే స్వా॒హో వ్యు॒ష్ట్యై స్వా॒హోదే॒ప్యతే॑ స్వా॒హోద్య॑తే స్వా॒హేత్య॑సుది॒తే జు॒హోతి॑ ।
 ఉ॒ది॒తా॒య స్వా॒హో సు॒వర్గా॑య స్వా॒హో లో॒కాయ॑ స్వా॒హేత్యు॑ది॒తే జు॒హోతి॑ ।
 అ॒హో॒రాత్ర॑యోర॒వ్యతి॑మో॒హయ॑ ॥ 62 ॥

వికో॒త్త॒రం॑ జు॒హోతి॑ ప్ర॒యుతా॑య॒ స్వాహే॑త్యాహ॒ సము॒ద్రాయ॑
 స్వాహే॑త్యాహ॒హర్వ్యుష్ణిః॑ సప్త॒ చ ॥ 16 ॥

వి॒భూర్మా॑త్రా ప్ర॒భూః పి॒త్రేత్య॑శ్వనా॒మాని॑ జు॒హోతి॑ |
 ఉ॒భయో॑రే॒వైనం॑ లో॒కయో॑ర్నామధే॒యం గ॑మయతి |
 ఆయ॑నాయ॒ స్వాహా॑ ప్రా॒యణా॑య॒ స్వాహే॑త్యుద్ధ్రా॒వాంజు॑హోతి |
 స॒ర్వమే॒వైన॑మస్క॒న్నగ్ం॑ సు॒వర్గం॑ లో॒కం గ॑మయతి |
 అ॒గ్నయే॑ స్వాహా॒ సోమా॑య॒ స్వాహే॑తి పూ॒ర్వహో॑మాంజు॒హోతి॑ |
 పూ॒ర్వ ఏ॒వ ద్వి॒షంతం॑ భ్రాతృ॒వ్యమతి॑క్రామతి |
 పృ॒థివ్యై॑ స్వాహా॒ంతరి॑క్షాయ॒ స్వాహే॑త్యాహ |
 యథా॑ య॒జురే॒వైతత్ |
 అ॒గ్నయే॑ స్వాహా॒ సోమా॑య॒ స్వాహే॑తి పూ॒ర్వది॒క్షా జు॑హోతి |
 పూ॒ర్వ ఏ॒వ ద్వి॒షంతం॑ భ్రాతృ॒వ్యమతి॑క్రామతి ॥ 63 ॥

పృ॒థివ్యై॑ స్వాహా॒ంతరి॑క్షాయ॒ స్వాహే॑త్యేకవిగ్ంశినీం దీక్షాం జు॒హోతి॑ |
 ఏ॒కవి॑గ్ంశతి॒ర్వై దే॒వలో॑కాః |
 ద్వాద॑శ॒ మాసాః॑ పంచ॒ర్తవః॑ |
 త్రయ॑ ఇ॒మే లో॑కాః |
 అసా॑వాదిత్య ఏ॒కవి॑గ్ంశః |
 ఏ॒ష సు॑వర్గో లో॒కః |
 సు॒వర్గస్య॑ లో॒కస్య॑ సమ॒ష్ట్యై |
 భువో॑ దే॒వానాం॑ కర్మణే॒త్యతు॑దీక్షా జు॒హోతి॑ |

ఋ॒తూ॒నే॒వా॒స్మై॑ క॒ల్ప॒యతి॑ ।

అ॒గ్నయే॑ స్వా॒హా వా॒యవే॑ స్వా॒హేతి॑ జు॒హోత్య॑న॒ంతరి॑త్యై ॥ 64 ॥

అ॒ర్వా॒జ్యజ్ఞః॑ సం॒క్రా॒మత్వి॒త్యాప్తి॑ర్జు॒హోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑ప్త్యై ।

భూ॒తం భ॑వ్యం భ॒విష్య॑దితి ప॒ర్యాప్తి॑ర్జు॒హోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ ప॒ర్యాప్త్యై॑ ।

ఆ మే॑ గృ॒హా భ॑వంత్వి॒త్యాభూ॑ర్జు॒హోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑భూ॒త్యై ।

అ॒గ్నినా॑ తపో॒న్వభ॑వది॒త్యను॑భూ॒ర్జుహోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑ను॒భూత్యై॑ ।

స్వా॒హాఽఽధి॑మా॒ధీతాయ॑ స్వా॒హేతి॑ స॒మస్తా॑ని వైశ్వ॒దేవా॑ని జు॒హోతి॑ ।

స॒మస్త॑మే॒వ ద్వి॒షంతం॑ భ్రా॒తృ॒వ్యమ॑తి॒క్రామ॑తి ॥ 65 ॥

ద॒ద్భ్యః స్వా॒హా హ॑నూ॒భ్యాగ్ స్వా॒హేత్యం॑గ॒హోమాం॑జు॒హోతి॑ ।

అంగే॑ అంగే॑ వై పు॒రుష॑స్య పా॒ప్మోప॑శ్లిష్ఠః ।

అంగా॑దంగాదే॒వైనం॑ పా॒ప్మన॑స్తే॒న ము॑ంచతి ।

అంజ్యే॑తాయ స్వా॒హా కృ॒ష్ణాయ॑ స్వా॒హా శ్వే॒తాయ॑ స్వా॒హేత్య॑శ్వ॒రూపా॑ణి జు॒హోతి॑ ।

రూ॒పైరే॒వైన॑గ్ం స॒మర్థ॑యతి ।

ఓష॑ధీ॒భ్యః స్వా॒హా మూ॑లే॒భ్యః స్వా॒హేత్యో॑ష॒ధిహో॑మాంజు॒హోతి॑ ।

ద్వయో॑ వా ఓష॑ధయః ।

పుష్పే॑భ్యో॒న్యాః ఫలం॑ గృ॒హ్ణాంతి॑ ।

మూలే॑భ్యో॒ఽన్యాః |

తా ఏ॒వో॒భయీ॑ర॒వరు॑ంధే || 66 ||

వన॑స్ప॒తిభ్యః॑ స్వా॒హేతి॑ వన॑స్ప॒తిహో॑మాం॒జుహో॑తి |

ఆ॒రణ్య॑స్యా॒న్నాద్య॑స్యా॒వరు॑ద్యై |

మే॒షస్త్యా॑ ప॒చత్తై॑ర॒వత్వి॑త్య॒పావ్యా॑ని జు॒హోతి॑ |

ప్రా॒ణా వై దే॒వా అ॒పావ్యాః॑ |

ప్రా॒ణానే॒వావ॑రుంధే |

కూ॒ప్యాభ్యః॑ స్వా॒హోఽద్యుః॑ స్వా॒హేత్య॑పాగ్ం హో॑మాం॒జుహో॑తి |

అ॒ఘ్న వా ఆ॒పః |

అ॒న్నం వా ఆ॒పః |

అ॒ద్భ్యో వా అ॒న్నం జా॑యతే |

యదే॒వాద్భ్యో॑ఽన్నం జా॑యతే |

తద॑వరుంధే || 67 ||

పూ॒ర్వది॒క్షా జు॑హోతి పూ॒ర్వ ఏ॒వ ద్వి॒షంతం॑ బ్రా॒తృవ్య॑మతి॒క్రామ॑త్యనంతరి॒త్యై
క్రా॒మతి॑ రుంధే॒ జాయ॑త ఏ॒కం చ॑ || 17 ||

అంభా॑గ్ంసి జు॒హోతి॑ |

అ॒యం వై లో॒కోఽంభా॑గ్ంసి |

తస్య॑ వస॒వోఽధి॑పతయః |

అ॒గ్నిర్జ్యోతిః॑ |

యదంభా॑గ్ంసి జు॒హోతి॑ |

ఇ॒మమే॑వ లో॒కమ॑వరుంధే ।
 వ॒సూ॒నాగ్ం సా॑యుజ్యం గచ్ఛతి ।
 అగ్నిం జ్యోతి॑రవరుంధే ।
 నభా॑గ్ంసి జుహోతి ।
 అ॒ంతరి॑క్షం వై నభా॑గ్ంసి ॥ 68 ॥

తస్య॑ రుద్రా అధి॑పతయః ।
 వాయు॑ర్జ్యోతిః ।
 యన్మ॑భాగ్ంసి జుహోతి ।
 అ॒ంతరి॑క్షమే॒వావ॑రుంధే ।
 రు॒ద్రాణా॑గ్ం సా॑యుజ్యం గచ్ఛతి ।
 వాయుం జ్యోతి॑రవరుంధే ।
 మహా॑గ్ంసి జుహోతి ।
 అసా॑ వై లోకో మహా॑గ్ంసి ।
 తస్యా॑దిత్యా అధి॑పతయః ।
 సూ॒ర్యో జ్యోతిః॑ ॥ 69 ॥

యన్మ॑హాగ్ంసి జుహోతి ।
 అము॑మేవ లో॒కమ॑వరుంధే ।
 ఆది॑త్యానాగ్ం సా॑యుజ్యం గచ్ఛతి ।
 సూ॒ర్యం జ్యోతి॑రవరుంధే ।
 నమో॑ రాజ్ఞే నమో॑ వరు॑ణాయేతి య॒వ్యాని॑ జుహోతి ।

అన్నాద్యస్యావరుద్యై |
 మయోభూర్వాతో అభి వాతూస్రా ఇతి గవ్యాని జుహోతి |
 పశూనామవరుద్యై |
 ప్రాణాయ స్వాహో వ్యానాయ స్వాహేతి సంతతిహోమాంజుహోతి |
 సువర్గస్య లోకస్య సంతత్యై || 70 ||

సితాయ స్వాహోఽసితాయ స్వాహేతి ప్రముక్తిర్జుహోతి |
 సువర్గస్య లోకస్య ప్రముక్త్యై |
 పృథివ్యై స్వాహోఽంతరిక్షాయ స్వాహేత్యాహ |
 యథా యజురేవైతత్ |
 దత్వతే స్వాహోఽదంతకాయ స్వాహేతి శరీరహోమాంజుహోతి |
 పితృలోకమేవ తైర్యజమానోఽవరుంధే |
 కస్త్యా యునక్తి స త్వా యునక్తితి పరిధీన్ యునక్తి |
 ఇమే వై లోకాః పరిధయః |
 ఇమానేవాస్మై లోకాన్ యునక్తి |
 సువర్గస్య లోకస్య సమప్త్యై || 71 ||

యః ప్రాణతో య ఆత్మదా ఇతి మహిమానో జుహోతి |
 సువర్గో వై లోకో మహాః |
 సువర్గమేవ తాభ్యాం లోకం యజమానోఽవరుంధే |
 ఆ బ్రహ్మన్బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చసీ జాయతామితి సమస్తాని
 బ్రహ్మవర్చసాని జుహోతి |

బ్రహ్మవర్చనమేవ తైర్యజమానోఽవరుంధే |
 జజ్ఞ బీజమితి జుహోత్యనంతరిత్యై |
 అగ్నయే సమనమత్పుథివ్యై సమనమదితి సన్నతిహోమాంజుహోతి |
 సువర్గస్య లోకస్య సన్నత్యై |
 భూతాయ స్వాహా భవిష్యతే స్వాహేతి భూతాభవ్యో హోమా జుహోతి |
 అయం వై లోకో భూతం || 72 ||

అసౌ భవిష్యత్ |
 అనయోరేవ లోకయోః ప్రతితిష్ఠతి |
 సర్వస్యాష్ట్యై |
 సర్వస్యావరుద్వ్యై |
 యదక్రందః ప్రథమం జాయమాన ఇత్యశ్వస్తోమీయం జుహోతి |
 సర్వస్యాష్ట్యై |
 సర్వస్య జిత్యై |
 సర్వమేవ తేనాప్నోతి |
 సర్వం జయతి |
 యోఽశ్వమేధేన యజతే || 73 ||

య ఉ చైనమేవం వేద |
 యజ్ఞగ్ం రక్షాగ్స్యజిఘాగ్ంసన్ |
 స ఏతాన్ప్రజాపతిర్నక్తగ్ంహోమాసపశ్యత్ |
 తాసజుహోత్ |

తైర్వై స యజ్ఞాద్రక్షాగ్న్యపాహన్న్ |
 యన్మక్తగ్ంహోమాంజుహోతి |
 యజ్ఞాదేవ తైర్యజమానో రక్షాగ్న్యపహంతి |
 ఉషసే స్వాహా వ్యుష్ట్యై స్వాహేత్యంతతో జుహోతి |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై || 74 ||

వై సభాగ్ంసి సూర్యో జ్యోతిః సంతత్యై
 సమష్ట్యై భూతం యజతే నవ చ || 18 ||

ఏకయాపో వైకాదశినీ వా |
 అన్యేషాం యజ్ఞానాం యూపా భవంతి |
 ఏకవిగ్ంశిన్యశ్వమేధస్య |
 సువర్గస్య లోకస్యాభిజిత్యై |
 బైల్వో వా ఖాదిరో వా పాలాశో వా |
 అన్యేషాం యజ్ఞక్రతూనాం యూపా భవంతి |
 రాజ్ఞుదాల ఏకవిగ్ంశత్యరత్నిరశ్వమేధస్య |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |
 నాన్యేషాం పశూనాం తేజన్యా అవద్యంతి |
 అవద్యంత్యశ్వస్య || 75 ||

పాప్మా వై తేజనీ |
 పాప్మనోఽపహత్యై |
 ప్లక్షశాఖాయామన్యేషాం పశూనామవద్యంతి |

వే॒త॒స॒శా॒ఖా॒యా॒మ॒శ్వ॑స్య |
 అ॒ప్పు॒యో॒ని॒ర్వా॒ అ॒శ్వః॑ |
 అ॒ప్పు॒జో॒ వే॒త॒సః॑ |
 స్వ॒ ఏ॒వా॒స్య॒ యో॒నా॒వ॒వ॑ద్యతి |
 యూ॒పే॒షు॒ గ్రా॒ం॒యా॒న్ప॒శూ॒న్ని॒యు॒ంజ॑ంతి |
 ఆ॒రో॒కే॒ష్వా॒ర॒ణ్యా॒ంధా॒ర॒య॑ంతి |
 ప॒శూ॒నాం॒ వ్యా॒వృ॑త్యై |
 ఆ గ్రా॒ం॒యా॒న్ప॒శూ॒న్ల॒భ॑ంతే |
 ప్రా॒ర॒ణ్యా॒ంధృ॒జ॑ంతి |
 పా॒మ్నో॒ఽప॑హత్యై || 76 ||

అ॒శ్వ॑స్య॒ వ్యా॒వృ॑త్యై త్రి॒ణి॑ చ || 19 ||

రా॒జ్ఞు॒దాల॑మగ్నిష్ఠం మి॒నోతి॑ |
 భ్రూ॒ణ॒హ॒త్యా॒యా అ॒ప॑హత్యై |
 పౌ॒తు॒ద్ర॒వా॒వ॒భి॒తో భ॑వతః |
 పు॒ణ్య॑స్య గంధస్యావ॒రు॒ద్వై |
 భ్రూ॒ణ॒హ॒త్యా॒మే॒వా॒స్మా॒ద॒ప॑హత్య |
 పు॒ణ్యే॒న గంధే॒నో॒భ॒య॒తః ప॑రిగృహ్ణాతి |
 ష॒డై॒చ్ఛల్॒వా భ॑వంతి |
 బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒న॒స్యా॒వ॒రు॒ద్వై |

షట్టాదిరాః |

తేజసోఽవరుద్యై || 77 ||

షట్పాలాశాః |

సోమపీఠస్యావరుద్యై |

ఏకవిగ్ంశతిః సంపద్యంతే |

ఏకవిగ్ంశతిర్వై దేవలోకాః |

ద్వాదశ మాసాః పంచర్తవః |

త్రయ ఇమే లోకాః |

అసావాదిత్య ఏకవిగ్ంశః |

ఏష సువర్గో లోకః |

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |

శతం పశవో భవంతి || 78 ||

శతాయుః పురుషః శతేంద్రియః |

ఆయుష్యేవేంద్రియే ప్రతితిష్ఠతి |

సర్వం వా అశ్వమేధ్యాప్నోతి |

అపరిమితా భవంతి |

అపరిమితస్యావరుద్యై |

బ్రహ్మవాదినో వదంతి |

కస్మాద్భ్రత్యాత్ |

దక్షిణతోఽన్యేషాం పశూనామవద్యంతి |

ఉత్తరతోఽశ్వస్యేతి ।

వారుణో వా అశ్వః ॥ 79 ॥

ఏషా వై వరుణస్య దిక్ ।

స్వాయామేవాస్య దిశ్యవద్యతి ।

యదితరేషాం పశూనామవద్యతి ।

శతదేవత్యం తేనావరుంధే ।

చితేఽగ్నావధివైతసే కటేఽశ్వం చినోతి ।

అప్పుయోనిర్వా అశ్వః ।

అప్పుజో వేతసః ।

స్వ ఏవైనం యోనౌ ప్రతిష్ఠాపయతి ।

పురస్తాత్ప్రత్యంచం తూపరం చినోతి ।

పశ్చాత్ప్రాచీనం గోమృగం ॥ 80 ॥

ప్రాణాపానావేవాస్మింధ్యంయంచౌ దధాతి ।

అశ్వం తూపరం గోంఋగమితి సర్వహుత ఏతాంఋహోతి ।

ఏషాం లోకానామభిజిత్యై ।

ఆత్మనాఽభిఋహోతి ।

సాత్మానమేవైనగ్ం సతనుం కరోతి ।

సాత్మాఽముష్మిన్లోకే భవతి ।

య ఏవం వేద ।

అథో వసోరేవ ధారాం తేనావరుంధే ।

ఇ॒లు॒వ॒ర్దా॒య॒ స్వా॒హా॑ బ॒లి॒వ॒ర్దా॒య॒ స్వా॒హే॒త్యా॒హా॑ ।

సం॒వ॒థ్న॒రో వా॑ ఇ॒లు॒వ॒ర్దః॑ ।

ప॒రి॒వ॒థ్న॒రో బ॒లి॒వ॒ర్దః॑ ।

సం॒వ॒థ్న॒రాదే॒వ ప॒రి॒వ॒థ్న॒రాదా॒యు॒రవ॑రుంధే ।

ఆ॒యు॒రే॒వాస్మి॑ందధాతి ।

తస్మా॑దశ్వ॒మేధ॒యాజి॑ జ॒రసా॑ వి॒స్రసా॑ఽముం లో॒కమే॑తి ॥ 81 ॥

తే॒జసో॑ఽవ॒రుధ్నే॒ భవ॑ంత్యశ్వో గో॒మృ॒గమి॒లువ॒ర్దశ్చ॒త్వారి॑ చ ॥ 20 ॥

ఏ॒కవి॒గ్ంశో॑ఽగ్ని॒ర్భవ॑తి ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశః॑ స్తో॒మః॑ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశతి॑ర్యూ॒షాః॑ ।

యథా॑ వా అ॒శ్వా వర్ష॑భా వా వృ॒షాణః॑ సగ్గ్స్ఫు॒రేరన్స్॑ ।

ఏ॒వమే॒తథ్స్తి॑మాః సగ్గ్స్ఫు॒రంతే॑ ।

యదే॑కవి॒గ్ంశాః॑ ।

తే యథ్సం॒ఘ్ను॑చ్ఛే॒రన్స్॑ ।

హ॒న్యేతా॑స్య య॒జ్ఞః॑ ।

ద్వాద॑శ ఏ॒వాగ్నిః॑ స్యాది॒త్యా॒హుః॑ ।

ద్వాద॑శః స్తో॒మః॑ ॥ 82 ॥

ఏ॒కాద॑శ యూ॒షాః॑ ।

యద్ద్వా॑దశో॒ఽగ్ని॒ర్భవ॑తి ।

ద్వాద॑శ మా॒సాః సం॒వథ్న॑రః ।

స॒వ॒భృ॒రే॒ణై॒వా॒స్మా॒ అ॒న్న॒మ॒వ॒రు॒ంధే॑ ।

య॒ద్ద॒శ॒ యూ॒పా॒ భ॒వ॒ంతి॑ ।

ద॒శా॒క్ష॒రా॒ వి॒రాట్ ।

అ॒న్నం॑ వి॒రాట్ ।

వి॒రాజై॒వా॒న్నా॒ద్య॒మ॒వ॒రు॒ంధే॑ ।

య॒ ఏ॒కా॒ద॒శః॑ ।

స్త॒న ఏ॒వా॒స్యై॒ సః॑ ॥ 83 ॥

దు॒హ ఏ॒వైనాం॑ తే॒న॑ ।

త॒దా॒హుః॑ ।

య॒ద్ద్వా॒దశో॑ఽగ్నిః॒ స్యా॒ద్ద్వా॒దశః॒ స్తోమ॑ ఏ॒కా॒ద॒శ యూ॒పాః॑ ।

య॒థా॒ స్థూ॒రిణా॑ యా॒యాత్ ।

తా॒దృ॒క్తత్ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశ॑ ఏ॒వాగ్నిః॒ స్యా॒ది॒త్యా॒హుః॑ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశః॒ స్తోమః॑ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశ॑తి॒ర్యూ॒పాః॑ ।

య॒థా॒ ప్ర॒ష్టి॒భి॒ర్యా॒తి ।

తా॒దృ॒గే॒వ తత్ ॥ 84 ॥

యో॒ వా అ॒శ్వ॒మే॒ధే తి॒స్రః॒ కకు॒భో వే॒ద ।

కకు॒ద్ధ రా॒జ్ఞాం॑ భ॒వతి॑ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశో॑ఽగ్ని॒ర్భవ॑తి ।

ఏకవిగ్ంశః స్తోమః |
 ఏకవిగ్ంశతిర్యూపాః |
 ఏతా వా అశ్వమేధే తిస్రః కకుభః |
 య ఏవం వేద |
 కకుద్ధ రాజ్ఞాం భవతి |
 యో వా అశ్వమేధే త్రీణి శిర్షాణి వేద |
 శిరో హ రాజ్ఞాం భవతి |
 ఏకవిగ్ంశోఽగ్నిర్భవతి |
 ఏకవిగ్ంశః స్తోమః |
 ఏకవిగ్ంశతిర్యూపాః |
 ఏతాని వా అశ్వమేధే త్రీణి శిర్షాణి |
 య ఏవం వేద |
 శిరో హ రాజ్ఞాం భవతి || 85 ||

ద్వాదశః స్తోమః స ఏవ తచ్చిరో హ రాజ్ఞాం భవతి షట్పు || 21 ||

దేవా వా అశ్వమేధే పవమానే |
 సువర్గం లోకం న ప్రాజానన్ |
 తమశ్యః ప్రాజానాత్ |
 యదశ్వమేధేఽశ్వేన మేధ్యేనోదంచో బహిష్పవమానగ్ం సర్పంతి |
 సువర్గస్య లోకస్య ప్రజ్ఞాత్యై |
 న వై మనుష్యః సువర్గం లోకమంజసా వేద |

అశ్వో వై సువర్గం లోకమంజసా వేద |
 యదుద్ధాతోద్ధాయేత్ |
 యథాక్షేత్రజ్ఞోఽన్యేన పథా ప్రతిపాదయేత్ |
 తాదృక్తత్ || 86 ||

ఉద్ధాతారమపరుద్ధ్య |
 అశ్వముద్ధీథాయ వృణీతే |
 యథా క్షేత్రజ్ఞోఽంజసా నయతి |
 ఏవమేవైనమశ్వః సువర్గం లోకమంజసా నయతి |
 పుచ్ఛమన్వారభంతే |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |
 హిం కరోతి |
 సామైవాకః |
 హిం కరోతి |

ఉద్ధీధ ఏవాస్య సః || 87 ||

వడబా ఉపరుంధంతి |
 మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై |
 అథో యథోపగాతార ఉపగాయంతి |
 తాదృగేవ తత్ |
 ఉదగాసీదశ్వో మేధ్య ఇత్యాహ |
 ప్రాజాపత్యో వా అశ్వః |

ప్ర॒జాప॑తి॒రుద్ధీ॑థః |
 ఉ॒ద్ధీ॑థమే॒వావ॑రుంధే |
 అథో॑ బు॒క్సామ॑యోరే॒వ ప్ర॑తి॒తిష్ఠ॑తి |
 హి॒రణ్యో॑నోపాక॑రోతి |
 జ్యోతి॑ర్వై హి॒రణ్యం॑ |
 జ్యోతి॑రే॒వ ము॑ఖతో ద॒ధాతి॑ |
 య॒జమా॑నే చ ప్ర॒జాసు॑ చ |
 అథో॑ హి॒రణ్యజ్యోతి॑రే॒వ య॑జమా॒నః సు॒వర్గం॑ లో॒కమే॑తి || 88 ||

తథు ఉపాకరోతి చత్వారి చ || 22 ||

పు॒రుషో॑ వై య॒జ్ఞః |
 య॒జ్ఞః ప్ర॒జాప॑తిః |
 యద॑శ్యే ప॒శూన్ని॑యుంజంతి |
 య॒జ్ఞాదే॑వ తద్య॒జ్ఞం ప్ర॑యుంక్తే |
 అశ్వం॑ తూప॒రం గో॑ంబుగం |
 తా॒సగ్ని॑ష్ఠ ఆల॑భతే |
 సేనా॑ముఖమే॒వ తథ్సగ్గ్శ్య॑తి |
 తస్మా॑ద్రాజముఖం భీష్మం భావు॑కం |
 ఆగ్నే॑యం కృష్ణగ్రీ॒వం పు॒రస్తా॑ల్లలాటే |
 పూ॒ర్వాగ్ని॑మే॒వ తం కు॑రుతే || 89 ||

తస్మాత్పూర్వాగ్నిం పురస్తాథ్సాపయంతి |
 పౌష్ణమన్వంచం |
 అన్నం వై పూషా |
 తస్మాత్పూర్వాగ్నావాహార్యమాహరంతి |
 ఐంద్రాపౌష్ణముపరిష్టాత్ |
 ఐంద్రో వై రాజన్యోఽన్నం పూషా |
 అన్నాద్యేనైవైనముభయతః పరిగృహ్ణాతి |
 తస్మాద్రాజన్యోఽన్నాదో భావుకః |
 ఆగ్నేయౌ కృష్ణగ్రీవౌ బాహువోః |
 బాహువోరేవ వీర్యం ధత్తే || 90 ||

తస్మాద్రాజన్యో బాహుబలీ భావుకః |
 త్వాష్ట్రా లోమశస్థా సన్ధ్యోః |
 సన్ధ్యోరేవ వీర్యం ధత్తే |
 తస్మాద్రాజన్యః ఊరుబలీ భావుకః |
 శితిపృష్ఠా బార్హస్పత్యౌ పృష్ఠే |
 బ్రహ్మవర్చసమేవోపరిష్టాధత్తే |
 అథో కవచే ఏవైతే అభితః పర్యూహతే |
 తస్మాద్రాజన్యః సన్నద్ధో వీర్యం కరోతి |
 ధాత్తే పృషోదరమధస్తాత్ |
 ప్రతిష్ఠామేవైతాం కురుతే |

అథో॑ ఇ॒యం వై ధా॒తా |
 అ॒స్యామే॒వ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి |
 సౌ॒ర్యం బ॒లక్షం పు॑చ్ఛే |
 ఉ॒ద్భేధ॑మే॒వ తం కు॑రుతే |
 తస్మా॑దు॒ద్భేధం భ॒యే ప్ర॒జా అ॒భిస॑గ్గ్శ్రయంతి || 91 ||

కురుతే॑ ధత్తే॑ కురుతే॑ పంచ॑ చ || 23 ||

సాంగ్ర॑హణ్యా చతు॑ష్టయో॒ యో వై యః పి॒తుశ్చ॒త్వారో॒ యథా॑
 ని॒క్తం ప్ర॒జాప॑తయే॒ త్వా యథా॑ ప్రోక్షి॑తం విభూ॑రాహ
 ప్ర॒జాప॑తిరకామయతా॒శ్వమే॒ధేన॑ ప్ర॒జాప॑తిర్న కించ॑ న
 సా॒వి॒త్రమా॑బ్రహ్మ॒న్పు॒జాప॑తిర్దే॒వేభ్యః॑ ప్ర॒జాప॑తీ రక్షా॑గ్ంసి
 ప్ర॒జాప॑తిమీ॒ఘ్నతి॑ విభూ॑రశ్వనామాన్యంభా॑గ్స్యేకయా॒పో
 రా॒జ్ఞుదా॑లమేకవి॒గ్ంశో దే॒వాః పు॑రుషస్త॒యోవి॒గ్ంశతిః॑ || 23 ||

సాంగ్ర॑హణ్యా తస్మా॑దశ్వమే॒ధయా॑జీ యత్ప॑రిమితా
 యద్య॑జ్ఞముఖే॒ యో దీ॒క్షాం దే॒వానే॑వ త్రయ॑ ఇమే॒ సితా॑య
 ప్రా॒ణాపా॒నావే॒వాస్మి॑ంతస్మా॒ద్రాజ॒న్య ఏక॑సవతిః || 91 ||

సాంగ్ర॑హణ్యా సగ్గ్శ్రయంతి॑ ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రశ్నః సమాప్తః ||